

Príkaz rektora Univerzity Komenského č. 1/1999

Všeobecné pravidlá správania sa používateľa počítačovej siete UK

Spôľahlivá prevádzka univerzitného počítačového vybavenia vrátane Integrovaného informačného a komunikačného systému UK (ďalej len IIKS UK) závisí od stability, spoľahlivosti a rýchlosti počítačovej siete UK ako aj sietí Sanet a Internet, do ktorých je počítačová sieť UK pripojená. Zodpovedné využívanie týchto zariadení je spoločným záujmom ich používateľov, správcov a tých, ktorí hradia náklady na ich prevádzku. Jednou z podmienok zabezpečujúcich takúto prevádzku je dodržiavanie stanovených pravidiel správania sa používateľa počítačovej siete UK.

Vydávam preto tieto všeobecne záväzné pravidlá pre všetkých používateľov počítačovej siete UK, v ktorých sú zohľadnené odporúčania Internet Activity Board (dokument RFC 1087), ďalej požiadavky stanovené v dokumente "Pravidlá používania siete Sanet" a najmä zásady vyplývajúce z poslania UK a z dokumentu "Strategická štúdia pre IIKS UK".

ČI. 1

Pri práci na počítačových zariadeniach pripojených do počítačovej siete UK je zakázané:

1. Neoprávnené pristupovať k zdrojom¹ prístupným prostredníctvom počítačovej siete UK a sietí jej súčasťou (ďalej len "siet"), hľadať akékoľvek cesty pre získanie neoprávneného prístupu,² ako aj umožniť neoprávnený prístup k počítačovým zariadeniam iným osobám.³ Údaje patriace iným používateľom sú osobnými údajmi a ako také požívajú právnu ochranu.⁴
2. Pokúšať sa meniť identitu svojho konta alebo počítača. Každý používateľ musí pri svojej práci trvalo vystupovať pod jemu pridelenou počítačovou identifikáciou.
3. Narušovať prácu ostatných používateľov alebo prevádzku siete ako celku jej vedomým nadmerným zaťažovaním.⁵
4. Vyvíjať aktivity s cieľom spomaliť alebo narušiť činnosť ktoréhokoľvek uzla siete alebo funkčnosť služieb siete.⁶
5. Realizovať akékoľvek technické zásahy do siete bez povolenia príslušného zodpovedného pracovníka.
6. Komerčne využívať sieť bez písomného povolenia vedúceho príslušnej súčasti UK alebo ním povereného pracovníka.⁷
7. Využívať sieť pre akúkoľvek formu politickej alebo konfesnej agitácie.⁸
8. Používať počítačové vybavenie pre vytváranie, zobrazovanie alebo distribúciu materiálov propagujúcich násilie, rasovú alebo náboženskú neznášanlivosť, materiálov s vulgárnym obsahom, pornografických materiálov, materiálov urážlivého charakteru. Šírenie anonymných informácií a poškodzovanie dobrého mena jednotlivcov, skupín alebo inštitúcií, šírenie údajov, ktorých šírenie je zakázané zo zákona alebo patria medzi dôverné, prípadne utajované informácie.

¹ počítačové uzly, komunikačné zariadenia, uložené alebo prenášané informácie a pod.

² zneužitím nevedomosti alebo nepozornosti iných, vyzradeného alebo inak zisteného cudzieho hesla a pod.

³ napríklad poskytnutím svojho hesla a pod.

⁴ a vzťahujú sa na ne zákonné ustanovenia o ochrane osobných údajov, súkromia, duševného vlastníctva, listového tajomstva a pod. Technická možnosť ich čítania alebo zmeny neznamena, že túto činnosť je povolené realizovať.

⁵ napríklad súčasným prenosom viacerých súborov. Menovite sú zakázané reťazové listy.

⁶ napríklad tvorbou takto zameraných programových produktov.

⁷ Komerčným využívaním siete sa tu rozumie jej využívanie napríklad na súkromné podnikateľské účely.

⁸ Diskusie na politické a konfesné témy sú povolené len medzi záujemcami, ktorí sa do nich dobrovoľne prihlásia (napríklad prihlásením sa do príslušného mailing listu alebo diskusnej skupiny v NEWS).

Čl. 2

1. Každý používateľ počítačovej siete UK je zodpovedný v súlade s platnými právnymi predpismi za prípadné škody, ktoré spôsobil pri používaní elektronických zariadení pripojených do počítačovej siete UK a jej súčastí v rozpore s právnym poriadkom.
2. Správca informačného a komunikačného systému univerzity v spolupráci so správcami informačných a komunikačných systémov súčastí a správcami príslušných počítačov majú právo nepovolit' prístup do univerzitnej siete a siete Internet osobám, ktoré porušili tieto pravidlá a oznámiť takéto priestupky nadriadeným používateľ'a, ktorý sa ich dopustil.⁹
3. Ak používateľ závažným spôsobom poruší pravidlá uvedené v čl. 1 tohto príkazu, môže sa jeho správanie hodnotiť ako hrubé porušenie pracovnej disciplíny v zmysle Zákonníka práce.¹⁰ alebo hrubé porušenie povinností študenta v zmysle Disciplinárneho poriadku Štatútu UK.¹¹

Čl. 3

Na správcov serverov, administrátorov siete a správcov IKS UK sa ustanovenia čl. 1 ods. 1 a 5 vzťahujú primerane.

Čl. 4

Tento príkaz nadobúda platnosť dňom 30. marca 1999. Jeho súčasťou je aj Príloha 1: "Komentár k Všeobecným pravidlám správania sa používateľ'a počítačovej siete UK"

V Bratislave 30. marca 1999
Prof. Ing. Ferdinand Devínsky, DrSc.
rektor UK

Príloha 1:

Komentár k Všeobecným pravidlám správania sa používateľ'a počítačovej siete UK

K čl. 1 ods. 1

- a. Pokiaľ používateľ akýmkoľvek spôsobom získa privilegované alebo akékoľvek jemu neprislúchajúce práva, je povinný túto skutočnosť okamžite oznámiť správcovi príslušného servera. Rovnako je povinný oznámiť správcovi zistenie akejkoľvek bezpečnostnej medzery v systéme.
- b. Práca so súbormi iného používateľ'a, ku ktorým má používateľ prístup, je povolená len so súhlasom tohto používateľ'a. Výnimku tvorí prístup správcov k súborom ostatných používateľ'ov v prípadoch explicitne stanovených prevádzkovými pravidlami IKS. Súhlas používateľ'a môže byť vyjadrený aj formou umiestnenia súborov, ku ktorým chce umožniť prístup ostatným používateľ'om, do podadresára so všeobecne dohodnutým menom (napríklad "export").
- c. Je zakázané akýmkoľvek spôsobom monitorovať činnosť iného používateľ'a (s výnimkou použitia štandardných nástrojov napríklad príkazu typu "finger"), ako aj komunikáciu medzi používateľ'mi s výnimkou prípadov vyslovene uvedených v prevádzkových pravidlách IKS.

K čl. 1 ods. 2

Pod pokusom meniť svoju identitu sa chápe aj posielanie elektronickej pošty s uvedením inej adresy odosielateľ'a ako svojej skutočnej adresy.

⁹ Pri posudzovaní takýchto udalostí vychádza sa zo zásady, že každý používateľ je zodpovedný za všetky aktivity, ktoré sa uskutočnia prostredníctvom jeho konta s výnimkou prípadu, keď sa preukáže, že zneužitiu nemohol zabrániť. Preto je každý používateľ povinný udržiavať svoje prístupové heslo v tajnosti a odporúča sa ho najmenej raz za pol roka zmeniť. Pri dôvodnom podozrení zo zneužívania konta má správca príslušného servera právo okamžite znemožniť používanie tohto konta až do vyriešenia prípadu.

¹⁰ Zákonník práce § 46 ods. 1 písm. f).

¹¹ Štatút UK čl. 34 ods. 1 písm. a) a ods. 2.

K čl. 1 ods. 3

Pokiaľ používateľ nebude môcť dlhšiu dobu pracovať na svojom konte, je povinný urobiť opatrenia zabraňujúce prepĺňaniu jeho poštovej schránky (presmerovaním pošty na miesto, kde môže pracovať, ak také má, alebo minimalizovaním prísunu pošty - odhlásením sa z konferencií, oznámením svojej neprítomnosti a pod.).

K čl. 1 ods. 4

Je zakázané inštalovať alebo šíriť programy, ktoré môžu spôsobiť stratu údajov alebo iné škody na počítačovom systéme, vyvíjať, prenášať a šíriť počítačové vírusy.

K čl. 1 ods. 8

Univerzita akceptuje všeobecné pravidlo slobody prejavu, ale trvá na tom, aby sa používatelia pri komunikácii prostredníctvom jej zariadení vyhli používaniu vulgárnych materiálov alebo výrazov, alebo šíreniu myšlienok a materiálov, ktoré nie sú v súlade s Ústavou SR a materiálov ktoré môžu poškodiť meno univerzity alebo členov jej akademickej obce.